

У пошани
до піонерів —
лицем
до молоді!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0607
УНСоюз: 435-8740
Тел. з Нью-Йорку:
Barely 7-4125
УНСоюз: Barely 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 201. ДЖЕРСІ СІТІ і НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 4-го ЛИСТОПАДА 1970 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, NOVEMBER 4, 1970 No. 201. VOL. LXXVII

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Віторок, 3 листопада 1970

В АМЕРИЦІ

У БОРОТБІ ПРОТИ ЗЛОДІВ І ТОРГІВЦІВ НАРКОТИКАМИ поліція у столичному місті Венеуелі Каракасі застрелила 19 злочинців, а 20-го — поліція в м. Сан Крістобаль, поблизу кордону з Колумбією. Уряд і поліція повідомили через пресу про наказ безоглядно винищувати таких злочинців.

ВИКРАДЕННЯ ГЕНЕРАЛ СЕЗАР РОН САНДО-ВАЛЬ, командувач повітряними силами Еквадору, повернувся до військової бази автобусом, 40-річний генерал був негелений, але при добрім здоров'ї. Викрадачі вимагали, щоб в Еквадорі, в заміну за його звільнення, був припинений диктаторський режим. Як звільнили викраденого — не відомо.

У ПРЕСІ В КАЛІФОРНІ невідомі злочинці вчинили два вибухи в рекрутському військовому центрі та в будинку місцевої консервативної газети. Від вибуху динамітичних бомб жертв не було, але будинки зазнали значних зруйнувань. Поліція розшукує автобус типу "Фольксваген", що ним мали приїхати причинники вибухів.

ТРОЄ ЗАМАСКОВАНИХ БАНДІТІВ напали на лікарів у Рочестері на 40 гостей, але мусили відійти відчасно відкритого вогню. Двох заарештовано, третій утік, забравши в авто трьох жінок-закладниць з малою дитиною. Під час перестрілки були легко поранені два поліцаї.

КАПІТАН ЗАХОПЛЕНОГО ЛІТАКА, що мав летіти з Маямі до Сан Франциско, а опинився на Кубі, сказав, що кастриці намісником затримували літак впродовж 20 годин. Капітан Карл Грінвуд припускає, що це було зроблено для того, щоб відлітаючи, американські пілоти не бачили "шпони", що є на гаванському аеродромі, або поблизу нього.

ФЕДЕРАЛЬНЕ БЮРО ІНВЕСТИГАЦІЙ ЗААРЕШТУВАЛО торгівця старовинними речами з Лонг Айленду Г. Шрайбера: під час обшуку помешкання поліція знайшла в нього крадених старовинних речей на півмільйона доларів. Шрайбер найбільше скуповував краденого срібла в районі Вашингтону, потім його перетоплював і продавав у Швейцарії.

СТУДЕНТИ МЕДИЦИНИ НАПЕВІЛЬШЕ КУРЯТЬ МАРИХУАНУ поміж усіми іншими групами — сказано в звіті комісії в Лос Анджелесі, яка обстежувала з цією метою медичні школи. З Вашингтону повідомили, що на основі крайового опитування виходить, що з 10 провідників серед студентів один із них заживає цю отруту.

У СВІТІ

У БРИТАНСЬКІЙ ПРЕСІ РІЗКО КРИТИКУЮТЬ колишнього міністра закордонних справ в соціалістичному уряді Гаролда Вільсона, Джорджа Брауна, у зв'язку з оприлюдненнями його споминок. Різні британські дипломати й інші високі урядовці закликають Брауна, що він, як міністер, образив членів дипломатичного корпусу, власного й міжнародного, та відзначався манерами, які були запереченням дипломатії. Джордж Браун програв у парламентарних виборах в червні п. р., не вийшов до палати громад і, мабуть, королева надасть йому досмертний титул лорда.

ПАПА ПАВЛО VI ПІДКА ПОРУЧАВ продовження ізраїльсько-єгипетського воєнного перемир'я, яке формально кінчається 5 листопада ц. р. Він перестерігав у своїй промові до прочан в минулу неділю, що відновлення воєнних дій на Близькому Сході може легко втягнути туди великодержави і що тоді прийдє для світу катастрофа з вибухом третьої світової війни.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ МОЖЕ ПРИПТИ до однієї з боротьби за владу. Дуже популярний у в'єтнамців ген. Дуонг Ван Мінь, відомий, як "великий Мінь", колишній голова змови, внаслідку якої втратив владу і загинув диктаторський президент Нго Дін Дієм сім років тому, заявив, що він "готов перебрати відповідальність" за переворот, який поклав кінець дальшому економічному занепаду країни, безробіттю і бідності. Він виразно натякнув, що в наступному році кандидатство на президента — проти теперішнього президента Нгуона Ван Тіє, під гаслами національної згоди, замирення і економічно-соціальної реформи.

В ЯПОНІ ВІДНАЧУВАНО 20-тиріччя відбудови японських збройних сил великою військовою парадом, при чому дефіляду у Токіо приймав прем'єр Ейсай Са-то з генералістю. Японія має тепер під зброєю 250.000 вояків для власної оборони, але у випадку ворожого агресії вона не зможе обійтися без допомоги з боку американської морської флотії, летунства і атомової зброї.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ЗАВЕРНУВСЯ з закликом до всіх держав світу, зокрема до атомових потуг, відбутти міжнародну конференцію, яка заборонила б використання атомової зброї та, в наступному етапі, перела б знищення всіх існуючих родів атомової зброї. Подібний заклики Китай висловлював був 7 років тому: в міжчасі він розвинув вже власну атомову зброю і продовжує удосконалювати її.

У ЛОНДОНІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ вже шостий тиждень страйк міських чистильників, внаслідку чого на вулицях того 8-мільйонного міста накопичилися гори сміття, серед яких угнивають шурі, канали забиті і зросла загроза епідемії. У палаті громад зголошено інтерпелляцію, щоб уряд заборонив традиційне відзначання народного свята в найбільшій четвер 5 листопада ц. р. штучними вогнями, бо це погрожує катастрофою пожежі. Військо, що його вислали для вивожених сміття, не маючи досвіду в цьому ділі, не встиг розв'язати тієї проблеми.

СОВЕТСЬКИЙ БІОЛОГ ГЕОРГІЙ МЕДВЕДЬ повідомив листом до "Нью Йорк Таймсу", що в його долі прийшла значна поправа, бо його призначили до лабораторії Дослідного Інституту фізіології і біохемії сільськогосподарських звірів в Обінському Каліфорнійському окрузі. Медведєв, який належить до гурту відважних советських науковців — лібералів, арештували були весною цього року й заперотили до дому божовільних. Внаслідку численних протестів його звільнили, але заборонили вийти з Обінського.

ПЕРЕДВИБОРЧУ КАМПАНІЮ ЗАКІНЧЕНО ЗВЕРНЕННЯМИ ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА І СЕНАТОРА МОСНІ

Вашингтон. — Цьогорічну передвиборчу кампанію закінчено передаванням в понеділок, 2-го листопада через радіо і телевізійне зверненнями президента Ніксона і сенатора Едмунда С. Москі, які закликали американців, перш ніж до вибору республіканських а другий до вибору демократичних сенаторів. В обидвох закликах наголошувалося на справедливості і порядку. За кілька днів до виборів Президент передав у сконденсованій формі його промову, яку він вголосив дві дні раніше у Фініксі в Арізоні, засуджуючи "угодовство із злочинцями та хуліганами", що становлять сьогоднішню загрозу для Америки. Сенатор Москі зі свого боку таврував, як брехню республіканські обвинувачення, що демократи толерують насильство і злочинство.

На передодні виборів передбачувало, що приблизно половина із 124.000.000 упорядкованих до голосування американців скористає із свого права та візьме участь у голосуванні. У цьогорічних виборах вибирається всіх 435 конгресменів та 35 із 100 сенаторів, як також 35 із 50 губернаторів стейтів та легіслатури в 45 стейтах. Вислід виборів вирішить не тільки вибір поодиноких кандидатів, але у відповідній мірі ідеологічну контрольно законодавчого процесу в країні. Цьогорічна передвиборча кампанія була одною із найзавзятіших та одною з найкоштовніших. З поінформованих джерел подають, що кампанія за перевибір ньюйоркського губернатора Нелсона Рокефеллера коштувала понад шість мільйонів доларів.

Громадяни українського роду мають у цих виборах двоє кандидатів на конгресменів, двоє кандидатів до стейтських легіслатур та цілий ряд кандидатів на інші стейтові і повітові чи міські пости. Найбільшу увагу мають Михайло Кічок у Пенсильванії та Олександр Забровський в Іллінойсі, що кандидували на конгресменів із своїх виборчих округів. Обидва вони мали підтримку своєї партії і президента Ніксона, але й обидва мали сильних конкурентів і самі не розпоряджались достатніми фондами на передвиборчу кампанію. Залик це число "Свободні" дійде до читачів уже будучи відомий вислід виборів, за якими з великою увагою слідкують усі місцеві телевізійні і радіо станції.

В Канаді приготувляють новий закон для полегшення Акту про воєнні заходи

Оттава. — Згідно з обіцянкою канадського прем'єра П'єра Трудо, даною зараз після проголошення Акту про воєнні заходи — тобто встановлення воєнного стану в Канаді з днем 16 жовтня п. р., канадський уряд передав на розгляд і схвалення Парламенту проєкт нового закону — Акту про тимчасові заходи для вдержання публічного порядку, що в ньому передбачені деякі полегшення й обмеження — зокрема в ділянці особи й політичної свободи, встановлені Актом про воєнні заходи. В новий закон включили й далі постанови спрямовані про поставлення сепаратистичного "Фронту" за визволення Квебеку" позаконно і про поборювання його терористичних дій, які виявилися у викраденні і замордуванні П'єра Л'Порта, міністра праці й імміграції Квебекського уряду та викраденні британського дипломата Джеймса Кросса, який ще й досі перебуває в руках однієї із кліток "Фронту" за визволення Квебеку, а можливо вже і загинув, бо протягом останніх двох тижнів про його долю нічого невідомо. Дійсність нового Акту про тимчасові заходи для вдержання публічного порядку триватиме до 30 квітня 1971 року, якщо вона не буде продовжена Палатою Громад і Сенатом. В новому законі членство в терористичному "Фронті" й далі буде трактоване, як злочин, але участь в зібраннях цього фронту не буде вважатися доказом причастності до цієї терористичної організації. Згідно з постановами закону поліція має право заарештовувати підозрілих осіб без судового наказу, але тримати їх в ув'язненні можна буде щонайбільше сім днів, а не три тижні, як це дозволяє Закон про воєнні заходи. Уряд Квебеку проголосив нагороду в сумі 75.000 доларів за допомогою у викритті причинників викрадення П'єра Л'Порта та його збівств. Таку ж суму нагороду встановлено для тих, що своїми інформаціями допоможуть викрити причинників викрадення Кросса і виявити місце його перебування. Із заарештованих досі 420 осіб 118 ще й далі перебувають у клітках. Тривають розшуки за шістьма членами "Фронту" за визволення Квебеку", які мали брати участь у здійсненні фронтом терористичних актах.

Поліція в Нью Йорку заарештувала шістьох змовників

Нью Йорк. — Поліція заарештувала шістьох осіб, за підозрею в продуктуванні й підкладанні бомб під громадські й державні будівлі. Ці поліцейські заходи мали назву "Операція Ветермен". Дистриктний суддя Бартон Робертс із Бронксу, повідомивши про операцію, сказав, що "є всі підстави" вважати чотирьох із заарештованих пов'язаними з групою "Ветерменів" — радикалів із організації Студенти за Демократичне Суспільство, які влаштували заворушення в студентських кемпусах та підкладають бомби в містах. За трьома центральними заарештованими в тероризмі ньюйоркської поліції стежила від середини липня, а за дозволом із суду — записувала на стрічку їхні телефонні розмови. Суддя Бартон сказав також, що нікого з шести заарештованих не обвинувачено в конкретному підкладанні підкладаних бомб, але під час арешту в них знайшли докладні мапи з будівлями в Нью Йорку і в Чикаго та різні матеріали, з яких виробляють бомби. Заарештованих обвинувачено в конспіративній змові для здійснення підкладки, продукції бомб з метою знищення будівель і людського життя. Між заарештованими є син з 55-літньої матері, більшість із них жили на Бронксі. Тим часом особи, які самі себе називають "ветерменами", заявляють, що в Нью Йорку та в інших містах ЗСА ті радикали планують і надалі вчиняти підпали та підкладати бомби.

Представники ЗСА і СССР обмінялись в Гельсінках заявами доброї волі

Гельсинкі. — Голови американської і советської делегацій на конференції про обмеження стратегічної офіензивної і дефензивної зброї та припинення перегонів в атомовому зброєнні, Джералд Сміт і Володимир Семіонов, поклали один з одним чарками шампанського вина і обмінялись куртуазніми заявами про свою добру волю на бенкеті, що його в їх честь влаштував в понеділок 2 листопада д.р. міністер закордонних справ Фінляндії Вайно Лескінен. Семіонов заявив за konieczність вести "конструктивні і ділові" переговори, а Сміт заявив, що успіх у тих переговорах був би "преважним причиною до миру і добробуту у світі". Джералд Сміт виявив у своєму тості, що в першій стадії переговорів у Гельсінках осібно минуло року обидві делегації обмінялись тільки загальними заввагами, зате у другій стадії розмов, які велися у Відні і скінчилися 14 серпня ц.р., обговорювано вже різні конкретні роди зброї. Обидва промовці підкресливали складність проблеми і труднощі, щоб досягнути порозуміння, проте заявляли свою добру волю. Сесії конференції будуть відбуватися двічі в тиждень, наперемінку в советській та американській амбасадах в Гельсінках. Крім цього будуть вестися неофіційні розмови. Велі наради будуть надалі строго засекречені.

Британія закликає Ізраїль і арабів до перемир'я і мирових переговорів

Об'єднані Нації. — Британський амбасадор в Об'єднаних Націях, сер Колін Кроу різко натаврував, "зразу оскаржуючи і протоскаржуючи" в дебатах доволу ізраїльсько-арабського конфлікту, амбасадор Кроу підкреслював konieczність встановлення міжнародного війська на кордоні між Ізраїлем і арабськими євусідами. Тому, що зазначена резолюція Ради Безпеки ООН говорить про "безпечні і визнані" кордони Ізраїля, то Британія признає потребу маленької коректури кордонів на користь Ізраїлю, але водночас підкреслює принцип, що не можна поширювати своїх кордонів збройною дією. Група південно-американських держав старалася осягнути в кулюварі компроміс між резолюціями арабських держав і Югославії з одного боку та Америки з другого. Американська резолюція говорить про потребу "відбувати довір'я" між Ізраїлем і Єгиптом і арабські країни протівляться такій стилізації, яка посередньо натякає на порушення перемир'я Єгиптом.

Італія проголосить визнання Комуністичного Китаю — Папа шукає контактів

Рим. Речник італійського міністерства закордонних справ заявив, що розмови в Римі з Пейтінгом "поступили дуже вперед". Італійська преса передбачає, що вже в найближчому часі прийдє офіційне визнання Італією комуністичного режиму Китаю. Папа Павло VI будучи в навізання між тими двома державами дипломатичних зв'язків. Водночас преса твердить, що Папа Павло VI, який в ході своєї односторонньої подорожі по країнах Далекого Сходу й Океанії прибуде до Гонг Конгу 4 грудня ц. р., виступить там промовою, в якій виразно заявиться за покращання зв'язків між Апостольською Столицею та Комуністичним Китаєм. В Китаї живуть коло 3 мільйони католиків серед тамошнього 700-мільйонного народу. Під терором з боку комуністичного уряду, китайські католики проголосили в 1957 році свою "незалежність" від Апостольської Столиці та створення "Патрістичної Асоціації китайських католиків", під опікою комуністичного режиму. Папа Павло VI будучи в навізання між тими двома державами дипломатичних зв'язків. Водночас преса твердить, що Папа Павло VI, який в ході своєї односторонньої подорожі по країнах Далекого Сходу й Океанії прибуде до Гонг Конгу 4 грудня ц. р., виступить там промовою, в якій виразно заявиться за покращання зв'язків між Апостольською Столицею та Комуністичним Китаєм. В Китаї живуть коло 3 мільйони католиків серед тамошнього 700-мільйонного народу. Під терором з боку комуністичного уряду, китайські католики проголосили в 1957 році свою "незалежність" від Апостольської Столиці та створення "Патрістичної Асоціації китайських католиків", під опікою комуністичного режиму. Папа Павло VI будучи в навізання між тими двома державами дипломатичних зв'язків. Водночас преса твердить, що Папа Павло VI, який в ході своєї односторонньої подорожі по країнах Далекого Сходу й Океанії прибуде до Гонг Конгу 4 грудня ц. р., виступить там промовою, в якій виразно заявиться за покращання зв'язків між Апостольською Столицею та Комуністичним Китаєм. В Китаї живуть коло 3 мільйони католиків серед тамошнього 700-мільйонного народу. Під терором з боку комуністичного уряду, китайські католики проголосили в 1957 році свою "незалежність" від Апостольської Столиці та створення "Патрістичної Асоціації китайських католиків", під опікою комуністичного режиму.

В Каліфорнії помер о. д-р Теодор Богатюк

Юріка, Каліфорнія. — В суботу 31 жовтня ц. р. тут помер в домі доми Ольги і зятя проф. Юрія Рибакоса на 78-му році життя і 49-му році священства Впр. о. д-р Теодор Богатюк, каноник Пряшівської дієцезії. Народжений 9 лютого 1893 р. на Тернопільщині, в Ізвечі Горішній, с.п. о. д-р Т. Богатюк, після закінчення державної гімназії в Тернополі та богословських студій у Львові, одержав єрейські свячення 9 лютого 1922 р. з рук сп. Йосифа Боцяна. Був учасником Визвольних змагань. Душпастирював у різних селах Тернопільщини і згодом, вже під час еміграції, у Пряшеві, Празі, Німеччині — у Нюрнбергу, Ельвангені і Вупцаху, як також у ЗСА — в Мексикопорті, Нортгемптоні, Перт Амбосі, Спрінг Веллі та Йонкерсі. Осиротів дружину Ольгу із Гімназичних, синів д-ра Інок. Романа з родиною в Ньюарку, сина проф. д-ра Миколу з родиною в Спрингсайд, дошку мгр. Ольгу з родиною в Юріці, брата Ілєя. Петра в Чикаго та ближч. в далішню родину в ЗСА і в Україні. Священні похорони почнуться в п'ятницю 7 листопада о год. 7-й веч. в Катедральному Соборі Неп. Зачаття Пречистої Діви Марії у Філадельфії і будуть продовжуватися в суботу 8 листопада о год. 9-й ранку в ієпископ на Українському Католицькому Цвинтарі на Факс Чейзі.

В Європі заповідають з'їзд українського духовенства

Заповіданий у "Вістях з Риму" (ч. 7-8, 1970) другий з'їзд українського духовенства відбудеться в Ліль, Франція, в дніх від 10-го до 12-го листопада. На зустріч запрошені всі Владика і священники, які душпастирюють в європейських країнах. У програмі з'їзду один день призначено на молитву й духову онову, а два на доповіді й наради.

Перший з'їзд відбувся в травні 1969-го року у Мавілер, Франція. Тоді постановлено приготувати відповідний статут, створити товариство та збиратися щоді який час на обговорення спільних проблем. У вересні того року з нагоди посвячення Собору св. Софії у Римі, зібрані там священники з усіх українських поселень в цілому світі відбули свої збори та постановили створити своє ставове товариство, щоб об'єднати сили могли краще діяти про своє власне освітлення та про свою душпастирську службу. Це ставове товариство мало бути продовженням праці Товариства св. Андрея, яке дуже успішно діяло на різних землях перед другою світовою війною. Зібрали у Римі священники також виготовили меморіал у справі патріархату та низки інших пекучих проблем душпастирської праці, які вони передали Владикам айбранним на Архисинодальному Синоді. У виконанні постанов свого першого з'їзду в Мавілері та зустрічі в Римі, українське духовенство в Європі збирається в Ліль, щоб уконститувати європейську вітку Товариства св. Андрея та порішати свою дальшу спільну працю.

Доповіді на з'їзді виступить о. Іван Кіт, парох з Лювен, на тему: "Священник в світлі соборних декретів та пособорних документів" і о. Андрій Превос, професор Католицького Університету в Лїлі, про "Сучасні погляди на священство в служінні в Церкві". Крім того передбачена дискусія на тему "Священник в Помісній Українській Католицькій Церкві".

Отець Зиновій Нарошник, парох в Лїлі і господар з'їзду, сподівається, що велике число священників викаже зацікавлення у формуванні свого ставного товариства та прибуде на цю зустріч. Владика прислали своє благословення.

Київське радіо атанує Б. Нравцева за антологію „Шістдесят поетів шістдесяти років”

Київ. — В четвер 22 жовтня ц. р. Радіо Київ передавало для закордонного радіоповіді літературознавця Василя Микитика проти виданої ще в 1960 р. у В-ві „Сучасність” антології „Шістдесят поетів шістдесяти років”, що її упорядником був Богдан Кравців. Стверджуючи, що „молода українська поезія знаходить усе більше і більше шанувальників не лише на Україні, а й далеко за її межами” і що „єдині із останніх найбільших зарубіжних видань поезії молодих” є названа втора антологія, що її упорядкував „ідеолог буржуазно-націоналістичної еміграції, давній ворог радянського способу життя і літератури соціалістичного реалізму Богдан Кравців”, доповідь атакує упорядника антології за „намагання за велику ціну пошанувати дітей з батьками, поставити поезію 60-х років усім попереднім здобуткам української радянської літератури”, мовляв, „все, що було раніше це мертвий ти стан”. В дальшому В. Микитик в радіодоповіді обвинувачує Б. Кравцева в односторонньому представленні молодішої поезії в Україні і в „домієнічних видань поезії молодих” є названа втора антологія, що її упорядкував „ідеолог буржуазно-націоналістичної еміграції, давній ворог радянського способу життя і літератури соціалістичного реалізму Богдан Кравців”, доповідь атакує упорядника антології за „намагання за велику ціну пошанувати дітей з батьками, поставити поезію 60-х років усім попереднім здобуткам української радянської літератури”, мовляв, „все, що було раніше це мертвий ти стан”. В дальшому В. Микитик в радіодоповіді обвинувачує Б. Кравцева в односторонньому представленні молодішої поезії в Україні і в „домієнічних видань поезії молодих” є названа втора антологія, що її упорядкував „ідеолог буржуазно-націоналістичної еміграції, давній ворог радянського способу життя і літератури соціалістичного реалізму Богдан Кравців”, доповідь атакує упорядника антології за „намагання за велику ціну пошанувати дітей з батьками, поставити поезію 60-х років усім попереднім здобуткам української радянської літератури”, мовляв, „все, що було раніше це мертвий ти стан”. В дальшому В. Микитик в радіодоповіді обвинувачує Б. Кравцева в односторонньому представленні молодішої поезії в Україні і в „домієнічних видань поезії молодих” є названа втора антологія, що її упорядкував „ідеолог буржуазно-націоналістичної еміграції, давній ворог радянського способу життя і літератури соціалістичного реалізму Богдан Кравців”, доповідь атакує упорядника антології за „намагання за велику ціну пошанувати дітей з батьками, поставити поезію 60-х років усім попереднім здобуткам української радянської літератури”, мовляв, „все, що було раніше це мертвий ти стан”. В дальшому В. Микитик в радіодоповіді обвинувачує Б. Кравцева в односторонньому представленні молодішої поезії в Україні і в „домієнічних видань поезії молодих” є названа втора антологія, що її упорядкував „ідеолог буржуазно-націоналістичної еміграції, давній ворог радянського способу життя і літератури соціалістичного реалізму Богдан Кравців”, доповідь атакує упорядника антології за „намагання за велику ціну пошанувати дітей з батьками, поставити поезію 60-х років усім попереднім здобуткам української радянської літератури”, мовляв, „все, що було раніше це мертвий ти стан”. В дальшому В. Микитик в радіодоповіді обвинувачує Б. Кравцева в односторонньому представленні молодішої поезії в Україні і в „домієнічних видань поезії молодих” є названа втора антологія, що її упорядкував „ідеолог буржуазно-націоналістичної еміграції, давній ворог радянського способу життя і літератури соціалістичного реалізму Богдан Кравців”, доповідь атакує упорядника антології за „намагання за велику ціну пошанувати дітей з батьками, поставити поезію 60-х років усім попереднім здобуткам української радянської літератури”, мовляв, „все, що було раніше це мертвий ти стан”. В дальшому В. Микитик в радіодоповіді обвинувачує Б. Кравцева в односторонньому представленні молодішої поезії в Україні і в „домієнічних видань поезії молодих” є названа втора антологія, що її упорядкував „ідеолог буржуазно-націоналістичної еміграції, давній ворог радянського способу життя і літератури соціалістичного реалізму Богдан Кравців”, доповідь атакує упорядника антології за „намагання за велику ціну пошанувати дітей з батьками, поставити поезію 60-х років усім попереднім здобуткам української радянської літератури”, мовляв, „все, що було раніше це мертвий ти стан”. В дальшому В. Микитик в радіодоповіді обвинувачує Б. Кравцева в односторонньому представленні молодішої поезії в Україні і в „домієнічних видань поезії молодих” є названа втора антологія, що її упорядкував „ідеолог буржуазно-націоналістичної еміграції, давній ворог радянського способу життя і літератури соціалістичного реалізму Богдан Кравців”, доповідь атакує упорядника антології за „намагання за велику ціну пошанувати дітей з батьками, поставити поезію 60-х років усім попереднім здобуткам української радянської літератури”, мовляв, „все, що було раніше це мертвий ти стан”. В дальшому В. Микитик в радіодоповіді обвинувачує Б. Кравцева в односторонньому представленні молодішої поезії в Україні і в „домієнічних видань поезії молодих” є названа втора антологія, що її упорядкував „ідеолог буржуазно-націоналістичної еміграції, давній ворог радянського способу життя і літератури соціалістичного реалізму Богдан Кравців”, доповідь атакує упорядника антології за „намагання за велику ціну пошанувати дітей з батьками, поставити поезію 60-х років усім попереднім здобуткам української радянської літератури”, мовляв, „все, що було раніше це мертвий ти стан”. В дальшому В. Микитик в радіодоповіді обвинувачує Б. Кравцева в односторонньому представленні молодішої поезії в Україні і в „домієнічних видань поезії молодих” є названа втора антологія, що її упорядкував „ідеолог буржуазно-націоналістичної еміграції, давній ворог радянського способу життя і літератури соціалістичного реалізму Богдан Кравців”, доповідь атакує упорядника антології за „намагання за велику ціну пошанувати дітей з батьками, поставити поезію 60-х років усім попереднім здобуткам української радянської літератури”, мовляв, „все, що було раніше це мертвий ти стан”. В дальшому В. Микитик в радіодоповіді обвинувачує Б. Кравцева в односторонньому представленні молодішої поезії в Україні і в „домієнічних видань поезії молодих” є названа втора антологія, що її упорядкував „ідеолог буржуазно-націоналістичної еміграції, давній ворог радянського способу життя і літератури соціалістичного реалізму Богдан Кравців”, доповідь атакує упорядника антології за „намагання за велику ціну пошанувати дітей з батьками, поставити поезію 60-х років усім попереднім здобуткам української радянської літератури”, мовляв, „все, що було раніше це мертвий ти стан”. В дальшому В. Микитик в радіодоповіді обвинувачує Б. Кравцева в односторонньому представленні молодішої поезії в Україні і в „домієнічних видань поезії молодих” є названа втора антологія, що її упорядкував „ідеолог буржуазно-націоналістичної еміграції, давній ворог радянського способу життя і літератури соціалістичного реалізму Богдан Кравців”, доповідь атакує упорядника антології за „намагання за велику ціну пошанувати дітей з батьками, поставити поезію 60-х років усім попереднім здобуткам української радянської літератури”, мовляв, „все, що було раніше це мертвий ти стан”. В дальшому В. Микитик в радіодоповіді обвинувачує Б. Кравцева в односторонньому представленні молодішої поезії в Україні і в „домієнічних видань поезії молодих” є названа втора антологія, що її упорядкував „ідеолог буржуазно-націоналістичної еміграції, давній ворог радянського способу життя і літератури соціалістичного реалізму Богдан Кравців”, доповідь атакує упорядника антології за „намагання за велику ціну пошанувати дітей з батьками, поставити поезію 60-х років усім попереднім здобуткам української радянської літератури”, мовляв, „все, що було раніше це мертвий ти стан”. В дальшому В. Микитик в радіодоповіді обвинувачує Б. Кравцева в односторонньому представленні молодішої поезії в Україні і в „домієнічних видань поезії молодих” є названа втора антологія, що її упорядкував „ідеолог буржуазно-націоналістичної еміграції, давній ворог радянського способу життя і літератури соціалістичного реалізму Богдан Кравців”, доповідь атакує упорядника антології за „намагання за велику ціну пошанувати дітей з батьками, поставити поезію 60-х років усім попереднім здобуткам української радянської літератури”, мовляв, „все, що було раніше це мертвий ти стан”. В дальшому В. Микитик в радіодоповіді обвинувачує Б. Кравцева в односторонньому представленні молодішої поезії в Україні і в „домієнічних видань поезії молодих” є названа втора антологія, що її упорядкував „ідеолог буржуазно-націоналістичної еміграції, давній ворог радянського способу життя і літератури соціалістичного реалізму Богдан Кравців”, доповідь атакує упорядника антології за „намагання за велику ціну пошанувати дітей з батьками, поставити поезію 60-х років усім попереднім здобуткам української радянської літератури”, мовляв, „все, що було раніше це мертвий ти стан”. В дальшому В. Микитик в радіод

СВОБОДА SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1983
Ukrainian Newspaper published daily, except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year \$13.00; six months \$9.50; three months \$5.00. For UNA members monthly \$5.00.
Статті підписані їх авторами, не несуть відповідальності за зміст редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Внутрішні проблеми Америки

Вибори з 3 листопада ц. р. виявили, що найширші кола американського суспільства цікавляться в першу чергу внутрішніми, а не зовнішніми проблемами Америки. Коли ще два роки тому В'єтнамська війна так страшенно хвилювала американців, що президент Ліндон Джонсон волів радше не кидатися, як наразитися на інколи й брутальні закиди з боку земляків, то в цих останніх виборах тієї війни начебто взагалі не було. Колишній віцепрезидент і невідомий кандидат Демократичної партії Гюберт Гомфрі мав рацію, вже давно порадивши своїм однопартиям не заторкувати в'єтнамської проблеми у передвиборчій кампанії, а підкреслювати натомість такі внутрішньоамериканські болючі, як інфляція, зріст безробіття, доріжничка, зріст злочинства, атмосфера загальної невпевненості, жалюгідне розсварення в суспільстві. У нійкій передвиборчій кампанії не звертався особливу увагу на джентльменські рукавички у відношенні до суперників, і тому її усі ті недоліки та негативні демократи запам'ятали, очевидно, на рахунок республіканців. Але вибори минулися, а проблеми залишилися нерозв'язаними.

Для поладнання багатьох із них треба років, бо щойно тоді можна перевірити практичну вартість і доцільність даного законодавства, — це стосується, наприклад, боротьби проти інфляції, заневищення природи чи злочинства. Але з законів, яких не можна відкладати. На жаль, 91-й Конгрес з великою демократичною більшістю в обох своїх палатах був настільки неприхильний супроти республіканського Уряду, що не поладнав коло 59 законопроектів. З-поміж них не схвалено ще всім бюджетних законопроектів, які стосуються видаткуванням 190-мільйонної дол. на біжучі державні справи. Неполоажені законопроекти грошового характеру стосуються фондів на оборону, на будову військових проєктів, на видатки в ділянках сільського господарства, праці, мешканських будинків, охорони народного здоров'я, суспільної опіки, бідності, космічних дослідів та ветеранських пенсій.

З уваги на такий стан, в половині цього місяця, вперше за останніх 20 років це з часу Корейської війни, зійдеться знову 91-й Конгрес, щоб поладнати бою частину залеглої впровадження кількох тижнів, до передзвінного часу, в якому 91-й Конгрес остаточно перестане існувати. Очевидно, гадати слушно звертати увагу, що Конгрес, в якому багато послів і сенаторів не переобрані, а деякі з них навіть не кидували, ото ж одні й другі, що втратили безпосереднє зацікавлення законодавчою працею, такий Конгрес радитиме при масовому абсентизмі. Деякі коментатори висловлюють журбу, що законопроекти величезної, інколи історичної важливості, будуть „перемелювані“ чи схвалювані без потрібної підготовки й призначення. На черзі для тієї надзвичайної сесії Конгресу зголошені Урядом законопроекти про реформу державної суспільної опіки, реформу рекрутаційної системи, про поділ впливів із податків між федеральною касою й штатами, про заходи в часі загрозливих страйків, про підвищення виплат державною Суспільною Безпекою, про контроль проти заневищення повітря і вод, про так званий Акт високого шкільництва, — про допомогу школам, яким загрожує ліквідація, — про зборону публічних реклам для порнографічних видань, — про субвенції для побудови суперсонічного пасажирського літака, — про закон у справі імпорту-експорту товарів, зокрема щодо одягу і взуття та імпорту нафти...

Уже з цього короткого переліку справ можна здогадатись, що це, властиво, справи, які охоплюють ціле життя нації. Президент Ніксон матиме тепер надзвичайно трудне завдання розв'язати такі проблеми внутрішньо- і крайового характеру, які рішати будуть про висхідні президентські вибори у 1972 році. Голова Демократичної партії Лоренс О'Брайєн переконаний, що Ніксон буде „однотерміновим“ президентом, себто прогрес у 1972-му році. Щоб такого не було, Ніксон мусить впровадити найближчих двох років не тільки закінчити війну у В'єтнамі, але й обнизити хвилю злочинства, закінчити інфляцію, зліквідувати безробіття. Він напевно асас собі з цього справу. Але він здавав собі також справу безпосередньо після своєї вигри у 1968 році, що найважливішою потребою народу було „вести його разом“, і він напевно хотів цього. Не все залежить від доброї волі і бажання. Найближчі два роки будуть іти вже під знаком президентських виборів у 1972 році.

В. Чапленко

КОЛОНИАЛЬНА ПРАКТИКА У ВИДАВАННІ УКРАЇНСЬКИХ КЛАСИКІВ

З історії українського письменства відомо, що перші чималою мірою пізніші українські письменники XIX в. мусили на західній українській землі користуватись польською та німецькою мовами, а на Наддніпрянщині й Кубані — російською. До цього призводили історичні умови — колоніальне поневолення українського народу в різних чужих державах, брак української школи, переслідування, ба й заборони (особливо в російській імперії) української літературної мови.

З огляду на це вищим письменникам доводилося удаватися до загальноживовної у тіх чи тіх держав мови як до посередницької між ними й читачами з метою інформації про саму українську мову чи для оборони української справи. Звідси й маємо російською мовою написану першу граматiku живої української мови О. Павловського, польською мовою написану статтю М. Пашкевича про „азбуку й абетцедло“, перші критичні огляди українського письменства, текст російською мовою написані (М. Костомарова й інших). Ба навіть наголовки збірників українських пісень, альманахів чи й окремих творів, українською мовою писані, частенько писано чужими мовами (титuluм сторінок Енеїди) І. Котляревського, назва „Русалка Дністровая“, з німецьким підзаголовком „Ruthenische Volkslieder“, „Вукварь южнорусский“ Т. Шевченка тощо.

Щоб мати ширше коло читачів, цим письменникам доводилося навіть свої літературні твори писати чужими мовами. Так робив П. Куліш, що написав був свою „Чорну раду“ спочатку польською мовою, М. Костомаров російською мовою написав історичну повість „Чернігівка“, що її пізніше Б. Грінченко переклад на українську мову. До цього ж призводило часто й життєва потреба мати від своєї літературної творчості якийсь-такий заробіток. Для заробітку понасилував свої великі твори російською мовою Квітка — Основ'яненко, з цією ж метою написав свої російські повісті Т. Шевченко, це ж примусило Марка Вовчка написати більшість своїх творів, а також перекладати твори французьких письменників, зокрема Жюль Верна, російською ж мовою. І Франко для заробітку був десять років „у наймах у євців“ (у поляків) та написав деякі свої твори польською мовою („Лель і Поль“).

Це типове явище для літератур колоніально- поневоленіх народів. У деяких із поневоленіх народів це призводило до таких трагічних ситуацій, яка склалася, наприклад, у Індії, що хоч і здобула незалежність від Англії, але й досі не може позбутися англійської мови як єдиного засобу для втримання багатьох народів у одній державі, а це значить,

теж можуть любитися а я дозволю Вам! Ваше призначення є для мене найдорожчим. Я говорив Гете, як на мене діє успіх; я говорив, що люди його складу повинні слухати розумом; розумування — пробач мені! треба залишити жінкам, музикантам музику повинна викреслювати вогонь з душі. Ах, найдорожча дитино, лучать нас однакові погляди!

Треба чимсь бути, щоб чимсь славитися; світ повинен пізнати людину, світ не завжди є несправедливий. На цьому мені, щоправда, не залежить — змагаю до вищої цілі. За тиждень буду у Відні. Двічі уже застрягав на їдждає, сьогодні буде ще театральна вистава. Гете і його князь хотіли, щоб я заграв якийсь-такі своїх творів. Я відмовив: смакують у китайщині — не буду грати для їх абсурду. Останній Твій лист цілу ніч лежав на мому серці і випадав мене. Музикант усе відомо. Боже, як же Тебе кохаю!

Найкращий Твій друг і глухий брат Бетговен.

І. Витанович

ДУМКИ ПРО ПЛАСТОВИЙ КОНГРЕС ДРУГИЙ

У липні ц. р. появилася 90-сторіков „Зелена книжечка“ звітів і рекомендацій Пластового Конгресу Другого, призначена для внутрішнього вжитку пластової організації. Була б велика шкода, якщо б її змістом не ознайомилися й ширші кола, в першій мірі проводили люди нашого громадянства. Вож не про себе лише; не про свої виключно справи радий і планував, напрямки в майбутнє пластовий провід з вибраними активними своїми виховної організації.

Матеріал про 5-річну працю ПКТ — це відомість про цікавий і небувалий у нас досвід способу організації, методів праці, критичної аналізи, глибокої й усебічної перевірки своєї історичної й сучасної діяльності, основних заложень ідеологічних виховних методів й організаційних форм в атмосфері змишлого й не завжди сприятливого довкілля, його впливу на сучасні можливості й далішній розвиток цієї виховної організації української молоді й разом із тим дальшої долі нашої спільності поза межами Батьківщини.

Повернення к у л ь турних втра, що їх мав наш нарід у минулому, бувши національно поневолені на протязі довгого часу. Тепер же можна відзначити тільки подібності такі факти, як от видання повістей Т. Шевченка в перекладах Б. Антопенка — Давидовича, С. Ковганюка, О. Кудзича й інших (Київ, 1964 р.), повісті Квітки — Основ'яненка „Пан Халаський“ у перекладі В. Антопенка — Давидовича і, може, ще деінде.

Звичайно, можуть бути й окремі випадки протилежного характеру, коли писання давніх письменників треба видавати в оригіналах, хоч би вони й були написані старослов'янською, польською, російською чи навіть німецькою мовою (як от деякі статі І. Франка, щоденник О. Кобилянської), — можуть бути сучасні видання, призначені для дослідників. За таке видання треба вважати двотомний Г. Сковороди, що його видав Академія Наук у Києві 1961 р. Але це не значить, що твори Сковороди не можна видавати в українському перекладі, якщо це видання призначиться для масового українського читача. Тим то викликає почуття обурення відомість з Києва, що й нещодавно одержали ініціатори видання цих творів у Канаді, що, мовляв, перекладати цих творів навіть для масового читача не треба; бо вони нібито і в оригіналі зрозумілі. Авторі цього листа виходили з колоніально-русифікаторської позиції, коли так написали.

Із сказаного ясно, що сучасна практика „радянськ“ видавництва у видаванні українських класиків — це один із засобів русифікації нашого народу.

„ЗЕЛЕНА РЕВОЛЮЦІЯ“

(а). — Цілий світ пови-домлено 21-го жовтня в Ос-льо, столиці Норвегії, що д-р Норман Ернест Борлауг, аб-солвент Мінесотського у-ніверситету, дістав нобелів-ську Нагороду Миру за 1970 рік. Ця нагорода була призначена йому за науко-во-дослідчу працю у ви-плеканні нових сортів пше-ниці, які дають великі вро-жаї зерна для харчування населення світу, особливо в економічно недоворжен-них країнах, де голод спри-чиняє великі спустошення.

Д-р Норман Борлауг був студентом проф. Ол. А. Гра-новського в роках 1938-1939. Випрождав двох семестрів і вивчав два його курси про ролі комах в поширен-ні і спричиненні рослин-них хвороб, особливо хлібо-робських культур. Ці курси мали додатний вплив на дос-лідчу працю д-ра Борлауга. Крім того, д-р Борлауг від-був дві літні сесії у 1939 і 1940 р. на Біологічній ста-ції Мінесотського універ-ситету, директором якої і на-віть основоположником був проф. Ол. Грановський.

Протягом чотирьох років провадив д-р Борлауг уваж-ну селекцію окремих колос-ків пшениці та скрещував різні сорти, спеціально пі-дбрав не тільки для збіль-шення урожаю, але й для підсилення в і д п орности проти грибоквих та бактері-альних і вірусних зара-жень, зміцнював солому збіжжя, збільшував її довжину, а особливо під час великих вітрів і граду, коли багато його нищили і утруднює його збирання, внаслідок чого надмірно зменшувалися врожаї.

Збіжжя вилягало переваж-но через довгу, м'яку і сла-бку соломку. А д-р Борлауг послідовною селекцією та многократними скрещуван-нями вилягав кілька сор-тів пшениці з короткою, але зміцненою, твердою і від-порною проти вилягання со-

ної ідентичності. Це щойно ціла Україна!

Амбітні завдання ПКТ — з'ясувати цю „межову ситу-ацію“, потреби й майбутні можливості цілої українсь-кої спільності, в тому числі й Пласту в диспосі. „Хроніку“ ПКТ, яка дає до-кладний огляд його праці, зібрав невтомний заступник голови Головної Комісії А. Мільнич. Далі йдуть звіт про працю поодиноких під-комісій, про їх особовий склад, референтів та їх до-повіді.

Основний розділ „Зеленої Книжечки“ — це „Рекомен-дації“, результат студій під-комісій. Годі нам їх тут до-кладно переказувати чи а-налізувати. Коли рекоменда-ції підкомісій Устрогової й Методичної мають характер внутрішнього змісту й ди-рективи для дальшої діяль-ності Пласту, то головні рекомендації підкомісій — Ідеологічної й Довкілля бе-режуть на увагу й загальні ідеали та можливості май-бутнього української спіль-ності в цілому, — там на рі-зних землях і в диспосі. (Продовження буде)

Метою дослідів д-ра Бор-лауга було збільшення вро-жаїв не тільки пшениці, але й кукурудзи, рису, карто-плі, льону і всіх інших збіжжя та не збіжжя культур. Ці його досліді і їх наслідки напівкартково на-звано „зеленою революці-єю“, яка дає для людства безкровні пожирні наслід-ки в порівнянні з „червоною революцією“.

Досліді д-ра „Борлауга“ провадили й провадять-ся за допомогою Фондації Ро-кефеллера і Форда на 200-акровій дослідній фармі ко-ло містечка Арізапаку, не-далеко від Мехіко Сіті, сто-лиці Мехіко. На цій фармі працюють молоді науковці з різних країн світу, що за-цікавлені збільшенням уро-жайності збіжжя культур.

Нововиплекані сорти пше-ниці та інших сільськогос-подарських культур перед-практичним ужитком ви-робовується на дослідних стаціях у різних країнах Південної Америки, Азії та Африки в різноманітних умо-винах плекання, навіть у тих країнах, де пшениця ще не плекалася. Ліше до-всестороннім д о с л і д ж е н н ю нові сорти передається для практичного вжитку.

В принципі — успіх „зе-леної революції“ полягає в багатотипній, терпеливій пра-ці плекання різних сортів збіжжя, відпорних проти всяких комах і грибок-вих шкідників, які спричи-нюють рослинні хвороби а-бо фізіологічні недомогання патологічного характеру.

Треба зазначити, що деякі нововиплекані сорти збіж-жя, крім додатків і корис-них, мають поважні нега-тивні прикмети, які треба буде усунути дальшою се-лекцією та скрещуванням, щоб удосконалити ті чи інші сорти для тієї чи іншої по-треби, як і для тієї чи ін-шої країни.

Деякі з нововиплеканих сортів, наприклад, вигля-ють більшої ніж пересічна, вогкості ґрунту, і тому не-надаються для посушливих просторів. А астрономом ві-домо, що рослини дуже роз-тратні на воду, яку прийма-ють з ґрунту через лейворі-но велике випаровування її з великої випаровування її з листя, особливо в країнах з гарячим підсонням. Деяким сортам збіжжя бракує ще стандартного смаку чи від-повідної якості „х“ борошна при печенні „забавляних“ страв.

Не всі ці сорти малорослої і карликуватої пшениці дос-татньо випробувані щодо відпорності проти паразитів та рослинних хвороб, які у великій мірі обтяжують у-рожайність збіжжя.

Отже, це багато творчої праці мають перед собою здібні молоді дослідники, а між ними українці, щоб при-відповідній науковій підго-тові комбінувати ті чи інші генетичні властивості у се-лекції та скрещуванні для виплекання нових сортів збіжжя для добра людства.

Д-р Михайло Купіш

БЕТГОВЕН.
„DER HIRNBSITZER“

(3)

Читаючи листи Бетговена, приходиш до переконання, що мистець не знав справж-ньої, глибокої любові — був завжди тільки залобленим. Свідчать про це такі витяги з його листів:

„Тільки любов могла б мене ушасити. О, Боже, нехай же пізнаю ту любов, яка скріпить мене в чесноті, яка являє мене!“

Почування, які Бетговен мав до Беттінки Брендано, було платонічним рапсоді-єю. Наводжу один із листів до Беттінки, бо він свідчить про його почуття незалеж-ності супроти сильних світу цього:

„Тепліц, у серпні 1812 р. Дорога, кохана Беттінко! Королі й князі можуть на-давати титул професора і

продефілювала перед Гете: стовав збоку похилений із капелюхом у руці. Я зава-ляв йому доброго прощання, не даючи пощадити, і витягнув усе гріхи, особливо ті супро-ти Вас, дорога Беттінко (Бет-тінка була дочкою франк-фуртського патріція, отже Гете уникав її товариства, як не-шляхтянки — М. К.). Ми саме говорили про Вас, Пани. Боже, коли б я про-вів з Вами стільки часу, скіль-ки він міг провести! Я сто-внив би незвичайно багато великих творів! Музика є теж поетом: гарні очі мо-жуть перенести його в ін-ший, гарніший світ. Один Бог знає, що мені приходи-ло на думку, коли я Тебе пі-знав на вейі під час травне-вого дощу: найгарніші ка-татив закралася-тоді до мо-го серця з Ваших очей — во-ни це захоплюватимуть лю-дей, коли вже Бетговен не буде дигувати.

Якщо Бог обдарує мене ще кількома роками життя, то мушу Тебе кохати поба-чати — так нашіптуть мій внутрішній голос, а він мене ніколи не обманює. Душі

кохав, як ціла група

теж можуть любитися а я дозволю Вам! Ваше призначення є для мене найдорожчим. Я говорив Гете, як на мене діє успіх; я говорив, що люди його складу повинні слухати розумом; розумування — пробач мені! треба залишити жінкам, музикантам музику повинна викреслювати вогонь з душі. Ах, найдорожча дитино, лучать нас однакові погляди!

Треба чимсь бути, щоб чимсь славитися; світ повинен пізнати людину, світ не завжди є несправедливий. На цьому мені, щоправда, не залежить — змагаю до вищої цілі. За тиждень буду у Відні. Двічі уже застрягав на їдждає, сьогодні буде ще театральна вистава. Гете і його князь хотіли, щоб я заграв якийсь-такі своїх творів. Я відмовив: смакують у китайщині — не буду грати для їх абсурду. Останній Твій лист цілу ніч лежав на мому серці і випадав мене. Музикант усе відомо. Боже, як же Тебе кохаю!

Найкращий Твій друг і глухий брат Бетговен.

Бетговен належав до пле-яди геніїв, які майже все своє життя змагалися з не-значливою долею. Народжен-ий на підданні малого дільма в Бонні, він був най-старшим із семи дітей. Скромної пенсії батька не вистачало на утримання ро-дини, бо його пристрасть до вина збагачувала поглинала. Тому, не зважаючи на герої-чні зусилля обидної матері — нужда постійно загладя-ла на піддашки.

Одинадцятилітній Лю-двиг, коли став заступником органіста на електрському дворі, брав уже поважну уч-асть в утриманні родини, а ставши на п'ятнадцятому році органістом перейняв у-весь тягар на свої плечі, бо-зачав пив щораз більше і майже нічого не давав на-дім.

На сімнадцятому році Лю-двиг втратив матір. Щоб у-тримувати родину, почав давати лекції у багатів і в одного з них, у фон Брой-нінга, зустрів перших при-ятелів. Водночас скоро здо-був товариську огляду, ки-

дався до кожного серця і, часто від і к и д у ваній, став ще більше самотнім. Тільки приязнь з домом фон Брой-нінга перетривала ціле життя.

По приїзді до Відня Бетго-вен знайшов багато про-тектора в особі князя Ліх-новського, який запросив його замешкати у себе, за-безпечуючи повне утрима-ня і виплачуючи 600 гуль-денів річно. Цих кілька ро-ків в домі князя належало до нечисленних щасливих у-життів Бетговена, бо, вільний від матеріальних турбот, міг він повніи прієвнатися творчій праці. Треба, однак, сумніватися, чи період у до-мі князя Ліхновського дав Бетговеві належну жит-тєву школу чи загартував його для майбутньої бороть-би і змагань.

Але змагаючи до цілковитої свободи, Бетговен поки-нув дім князя і відтоді тяж-ко боровся зі злиднями. Яс-нішою плямою на цьому тлі-був період 1809-1811 рр., ко-ли архієпископ Рудольф по-радив Бетговеві не прийма-

ти пропозиції Героніма Бо-напарте, тодішнього короля Вестфалії, що запропонував Бетговеві становище кап-пельмайстра при дворі в Касселі з платнею 600 гуль-денів річно. Архієпископ Ру-дольф визначив Бетговеві річну ренту в висоті чоти-рьох тисяч гульденів під у-мовою, що він не покине ці-сарства, залишаючися у Ві-сбачу. Цю ренту Бетговен о-держував впровад двох ро-ків, потім вона змалала до 900 гульденів, які, зрештою, до нечисленних щасливих у-життів Бетговена, бо, вільний від матеріальних турбот, міг він повніи прієвнатися творчій праці. Треба, однак, сумніватися, чи період у до-мі князя Ліхновського дав Бетговеві належну жит-тєву школу чи загартував його для майбутньої бороть-би і змагань.

Але змагаючи до цілковитої свободи, Бетговен поки-нув дім князя і відтоді тяж-ко боровся зі злиднями. Яс-нішою плямою на цьому тлі-був період 1809-1811 рр., ко-ли архієпископ Рудольф по-радив Бетговеві не прийма-

ти пропозиції Героніма Бо-напарте, тодішнього короля Вестфалії, що запропонував Бетговеві становище кап-пельмайстра при дворі в Касселі з платнею 600 гуль-денів річно. Архієпископ Ру-дольф визначив Бетговеві річну ренту в висоті чоти-рьох тисяч гульденів під у-мовою, що він не покине ці-сарства, залишаючися у Ві-сбачу. Цю ренту Бетговен о-держував впровад двох ро-ків, потім вона змалала до 900 гульденів, які, зрештою, до нечисленних щасливих у-життів Бетговена, бо, вільний від матеріальних турбот, міг він повніи прієвнатися творчій праці. Треба, однак, сумніватися, чи період у до-мі князя Ліхновського дав Бетговеві належну жит-тєву школу чи загартував його для майбутньої бороть-би і змагань.

Але змагаючи до цілковитої свободи, Бетговен поки-нув дім князя і відтоді тяж-ко боровся зі злиднями. Яс-нішою плямою на цьому тлі-був період 1809-1811 рр., ко-ли архієпископ Рудольф по-радив Бетговеві не прийма-

Конференція учителів недільних церковно-релігійних шкіл

Вересня 18-19 в приміщенні церковної зали Української Православної Катедрі св. Володимира у Філадельфії відбулася Конференція учителів недільних церковно-релігійних шкіл східних єстейт Америки, підготована й скликана членами Комітету, до якого входили: о. мітра Степан Біляк — голова, о. мітра Омельян Мицик — секретар, о. прот. Петро Мелех, скарбник. Мета Конференції: поліпшення метод навчання релігії та підвищення кваліфікації учителів.

У п'ятницю вечором проведено реєстрацію і відслужено Молебень, а по вечері розпочалися наради вступним словом о. Степан Біляк, настоятель катедрі і господар Конференції.

Під час Конференції виступили такі доповіді: «Важливість релігійного виховання дітей і молоді», «Обов'язкова участь у церковних Богослужіннях» — о. Джеймс Кенна, настоятель Сирійської Православної Церкви св. Анни з Манити Голлі. Нью Джерсі; «Методи навчання релігії» п. Осип Михайлович, учитель амер. публічної школи в Честері Па.; «Підручники навчання релігії» і як ними користуватися — о. Михайло Запаринюк, настоятель укр. православної церкви Преч. Діви Марії з Нью Брітен, Конн.; «Практична допомога при навчанні церковного співу в недільних церковно-релігійних школах» — о. мітр. Франко Лаврик, настоятель укр. прав. церкви св. Івана Хрестителя з Джонсон Сіті, Нью

Учасники Конференції учителів УПЦеркви ЗСА у Філадельфії

Йорк. Після доповідей відбувалася дискусія.

У суботу рано відслужено св. Літургію для учасників Конференції, яку служили: о. мітр. О. Мицик і о. Л. Куберський. Потім проводилися наради. Перед полуднем відбув Владика Марко, єпископ Вашингтону, Д. К. Він привітав учасників Конференції, дякуючи за їхню працю в нашій Церкві, та роздав кожному свої іконки.

Вечірню і Бенкетом закінчено 6-ий години Конференція. Страви приготували членкині Сестрицтва Преч. Діви Марії, при допомозі членів - парафіян Катедрі.

Учасниками Конференції були: Владика Марко, єпископ Вашингтону, Д. К., о. мітр. С. Біляк, настоятель Катедрі і Декан Філадельфійський, о. мітр. О. Мицик, секретар і настоятель церкви Успіння Преч. Діви Марії в Честер Па., о. прот. П. Мелех, скарбник і заступник настоятеля церкви св. Дмитрія в Карвереті, Нью Джерсі, о. протопр. Т. Форостій, настоятель церкви св. Вознесіння в Кліфтоні, Нью Дж. і заступник Голови Консисторії, о. мітр. І. Данилевич, настоятель катедрі св. Володимира в Нью Йорку, о. мітр. Ф. Лаврик, на-

стоятель церкви св. Івана Хрестителя в Джонсон Сіті, Н. Я., о. прот. Б. Желєхінський, настоятель церкви пресв. Тройці в Трентоні, Нью Джерсі, о. прот. М. Немицький, настоятель церкви в Ютіці, Н. Я., М. Запаринюк, настоятель церкви Преч. Діви Марії в Нью Брітені, Конн., і о. Л. Куберський, настоятель церкви в Вільмінгтоні, Дел. Всіх учасників було 39. Висловлено побажання, щоб такі Конференції відбувалися кожних три місяці в різних парафіях нашої Церкви.

Ольга Григоріш

Успіхи нашої молоді

Українська молодь своїми талантами та витривалістю працює над собою здобуває призначення не лише серед своїх, але й серед американців. До таких належить молода студентка, стипендистка Пенсильванського університету, Ірина Посполита з Філадельфії. Будучи ученицею в школі Сестер Василіанок вона 8 років завжди була на листі «форот анер». Це саме повторилося в «Дівоцькій Гайскул», яку закінчила з відзначенням «Кум Лявде». В тій школі панна Ірина одержала найвищу оцінку за латинську мову та 5 нагород-дипломів за виконання різних праць в системі шкільних організацій. Не зважаючи на переважання наукою, Ірина кожного тижня посвячувала один вечір допомогою в науці для недоврозвиваних дітей, де переважали діти негритянського походження.

Веручи під увагу здібності молоді студентки, адміністрація Пенсильванського Університету, який є на високому пожемі, признала їй повну чотирирічну стипендію — вона почала студіювати філософію.

Молода стипендистка 8 років належала до осередку СУМА ім. УПА в Філадельфії і там же належала до танцювальної групи. Будучи на таборі Сумівської оселі в Елленвіл, де старше юнацтво вивчало українську літературу, здобула перше місце з того предмету в 1968 році. Ірина Посполита закінчила з відзначенням 8 років Школи Українознавства при «Рідній Школі» у Філадельфії. Крім науки, панна Ірина любить музику та спорт: вона закінчила 5 років гри на фортепіані і з замишуванням вправляє гру, для відпруження вона в теніс і відбивання. Вона належить до 105 Відділу УНСОУ від молодих літ.

Батько стипендистки, Василь Посполита — це широковідомий суспільно-громадський діяч і провідник української секції амер. Демократичної партії у Філадельфії. Всі його знають, рівнож як президента української бу-

Ірина Посполита

дівельної фірми «Трибу». Мати, п-і Катерина Посполита, знала як дитяча Союз України. Паста, Воже, наші стипендисти!

С. Г.

Цікава зустріч у Парижі

Париж. — Відома українська письменниця, авторка нагородженого твору «Королева» про Анну Ярославну і співробітниця — кореспондент «Свободи» п-і Софія Наумович мала зустріч у приміщенні Бібліотеки Симона Петлюри з французьким істориком-науковцем, письменником о. Роже Галло, який працює над документальною книжкою про Анну Ярославну. Книжка має назву «Анна Київська» — королева Франції і буде нараховувати приблизно 150-170 стор., з того майже половину становлять документи, а тому й цілком дотепер не відома українцям. Комітет Увільнення Пам'яті Анни Ярославни, КУПАЯ, під головуванням п-і Олени Лотоцької, створений при СФУЖО у Філадельфії, вже переслав о. Р. Галло певну суму, щоб уможливити йому цілковито віддати цій праці, завершення якої можна сподіватися через приблизно півроку. На зустрічі з о. Ро-

же Галло і п-і Софією Наумович 10 жовтня був присутній бібліотекар п. Йосипишин, і тоді обговорено докладніше справу українських наукових матеріалів: деякі з них треба перекладати на французьку мову, для автора історичної праці. П-і С. Наумович подарувала о. Роже Галло примірник короткої історії України академіка М. Грушевського французькою мовою, остерігаючи автора перед імовірними промахами в трактуванні української книжної доби, як будучим змішаною з історією Московщини. Отець науковець Роже Галло, який в 1960 р. влаштував Виставку на прохання української княгині і французької королеви Анни Ярославни з нею збудованої святині в Саллісі під Парижем, з подякою прийняв подарунки та інформації, сказавши, що він зібрав уже чимало українських документів та свідчень українських науковців про ту добу.

ЧОМУ МИ ПРОГРАЛИ?!

Виходячи з кожної нашої патрістичної академії чи мистецтвостані з нагоди роковин Акції 22 січня чи - Листопада 1918 року, кожний з нас раз-ураз запитує себе: чому ми втратили програли, чому ми досі не маємо української самостійної, ні від якої незалежної держави, хоч стільки культурно й економічно нижче від нас розвинених народів мають таку державу?!

ВІДПОВІДЬ ЗНАЙДЕТЕ В КНИЖЦІ, ЯКУ ТІЛЬКИ-ЩО ПЕРЕВИДАЛА «ЧЕРВОНА КАЛИНА»:

Д-р Михайло Лозинський:
ГАЛИЧИНА
в р. р. 1918-22

Знайдете там історичні факти, з численними, загальні невідомі подробиці закулісної гри доккола українських визвольних змагань. Замовлення і напеліть чеками або поштовими переказами слати на адресу:

CHERVONA KALYNA
P.O. Box 507, Church St. Station
NEW YORK, N.Y. 10008

Питайте по всіх книгарнях.

ІЛІАСТПРИЯТ в НЮАРКУ, Н. Дж.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗВІЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в неділю, 15-го листопада 1970 р.

о год. 3:30 по пол.

в приміщенні ІЛІАСТОВОЇ ДОМІВКИ
при 1186 Clinton Avenue, Irvington, N.J.

зі звичайним порядком нарад.

УПРАВА

СПОНЗОРОВАНА І ФІНАНСОВАНА
СОЮЗОМ УКРАЇНЦІВ КАТОЛІКІВ «ПРОВІДНИК» в АМЕРИЦІ

ОПЕРА

ЛИС
МИКИТА

Музика: ВАСИЛЯ ОВЧАРЕНКА

Лібретто, за однойменною поемою Івана Франка

ЛЕОНІДА ПОЛТАВИ

НЬО ЙОРК: СУБОТА, 7-го ЛИСТОПАДА, год. 6-та веч.

Зал: ФІШЕН ІНДУСТРІС ГАЙСКУЛ

при 24-й Вест вул. (між 7-юю і 8-юю вуно)

ПІТТСБУРГ: П'ЯТНИЦЯ, 27-го ЛИСТОПАДА, год. 7:30 веч.

Зал: САВТ ГАЙСКУЛ при 10-й і Карсон вул. САВТ САЙД

ЧИКАГО: СУБОТА, 28-го ЛИСТОПАДА, год. 6:30 веч.

Зал: ЛЕІН ТЕХНІКАЛ ГАЙСКУЛ

Прокти оформлення: ЕДВАРД КОЗАК

Режисер: ІВАН ПРАСКО

Маски: ТАНЯ БУЛЬБА-ВИТВИЩКА

Хореограф: ІННА СУЛІМА

Костюми: МАРІЯ ШВЕД

Акомпаньйатор:

Декорації:

ЛІДІА БУЛЬБА,

ЮЛІАН ТАТУНЧАК,

ГАЛІА САГАТА-ПОРІТКО

МАРІЯ ВИТВИЩКА

Мистецький керівник-диригент: ЮРІЙ ОРАНСЬКИЙ

Солісти: Н. Андрусів, М. Бойко, І. Бульба, О. Гельбик, В. Дейкан, В. Карпінчик, І. Лабунька, О. Лабунька, П. Манойло-Праско, Н. Онуферко, К. Оранська, Н. Оранська, ЛЕВ РЕЙНАРОВИЧ, Б. Турченко, Н. Турченко, Р. Швед, М. Штінг, О. Штінг-Гевка, Т. Шуст.

ХОР та ОРКЕСТРА УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО ІНСТИТУТУ

ПЕРЕДПРОДАЖ КВИТІВ І ЛІВРЕТА на оперу у НЬО ЙОРКУ в ціні: \$5.00, \$3.00, \$1.00 в книгарнях: АРКА, СУМА, ЕКО І САМОПОМІЧ при 98 2-га Евено.

В дні вистави при касі театру.

Засновано Українську Студентську
Громаду в Йонкерсі

Йонкерс, Н. Я. — Дня 7 жовтня тут з ініціативи трьох студентів: Богдана Футала, Христі Шашкевич і Ореста Русинки, відбулися основуючі сходи Української Студентської Громади. На сході було 20 студентів, які є членами Пласту або СМУ. Прочитано і поєнято точки пропонуваного статуту Громади і після відбулася жива дискусія. Відтак була вибрана управа в такому складі: Орест Русинка — голова, Богдан Футала — заступник, Христі Шашкевич — секретар, Юрко Куцина — скарбник, Ірка Корінь — організаційний референт. Членом УСГ можуть бути фізичні особи українського походження, що закінчили 17 а не перевищили 28 років життя і приймають постанови статуту, є учнями останнього року середньої школи або студентами одного з університетів. Членів приймає Управа УСГ на своєму засіданні.

Метою УСГ є працювати для збереження українського студентства для спільноти і для визволення України. Методи праці: здобувати та поширювати знання політи-

чної проблематики українського та інших поневолених народів; розвивати серед студентства почуття національної свідомості, інформувати американських громадян про Україну та її боротьбу за визволення, домагаються визнання прав українського народу та інших поневолених народів на самостійне державне життя.

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО
ВІДПІЛ ОГАНО

Ділимося з Членами, Приятелями і всім Громадянством сумною і болотою втратою, що в суботу, для 31-го жовтня 1970 р. відійшов у Вічність, наш Довголітній Член

д-р мед. МИРОСЛАВ
КОМАРЯНСЬКИЙ

Друзі і Родні Померлого висловлюємо наше щире співчуття.

Хай пам'ятка про Покійного буде завжди з нами.

УПРАВА ВІДП. УЛТПА — ОГАНО

СВІТОВА ПРЕЗИДІЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК
І УПРАВА УВАН у США

з глибоким смутком повідомляють Українське Громадянство, що для 16-го жовтня 1970 року в Мюнхені упокоїлася

НАТАЛІЯ МИХАЙЛІВНА
ДОРОШЕНКО

заслужена українська культурна й громадська діячка, дружина б. л. п. проф. Дмитра Дорошенка, першого президента УВАН.

ПОХОРОН відбудеться 21-го жовтня п. р. в Мюнхені, на цвинтарі «Вальдфрідгоф».

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашого Найдорожчого, Улюбленого
СИНА, БРАТА І КУЗИНА

сл. п.

МИКОЛИ ЗОЗУЛІ

буде відправлена

ЗАУПОКІНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
І ПАРАСТАС

в неділю, 8-го листопада 1970 року

о год. 9-й рано

в ЦЕРКВІ ХРИСТА-ЦАРЯ

в ДЖЕМЕНКА ПЛЕІН, Масс.

Кревіних, Приятелів та Знайомих просимо про молитви за Ного душу.

РОДИЧІ

СЕСТРА з МУЖЕМ

І БРАТ

Ділимося сумною втратою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 31-го жовтня 1970 р. в Юріці, Каліф. на 78 р. життя і 49-му році священства, зааспектований Найсвятішим Тайнами, упокоївся в Бозі наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, ДІДУСЬ, СТРИПКО І ШВАГЕР

св. п. о. д-р

ТЕОДОР БОГАТЮК

народжений 9-го лютого 1893 р. в Івачоні Горішній на Тернопільщині, в Україні, а відтак Пришів, Празі, Німеччині й Америці, учасник Визвольних Змагань.

СВЯЩЕНИЧІ ПОХОРОНИ відбудуться в п'ятницю, 7-го листопада ц. р. о год. 7-й веч. в Катедральному Соборі Непорочного Зачаття П. Д. Марії у Філадельфії, Па. при вул. Френклін. Продовження бреських похоронів в суботу, 8-го листопада о год. 9-й ранку, а після на Українському Католицькому Цвинтарі на Фаме Чейс.

У глибокому горю:

ОЛЬГА — дружина
РОМАН — син з дружиною НЕОНІЛЕЮ і сином РОМАНОМ
МИКОЛА — син з дружиною МОТРЕЮ і сином ЮРІЕМ,
АНДРІСМ І ОЛЕКСАНДРОМ
ОЛЬГА — донька з мужем ЮРІСМ РИВАКОВИМ і сином:
ЛЮСІЄЮ І ОРИСІЄЮ
ПЕТРО — брат з дружиною МАРУСІЄЮ
СВЕНІЙ — братишня з мужем ОСІННОМ ВЕЛИКИМ
і дітьми: СОНЕЮ І ЮРІСМ
ЗЕНОН — братишко
ІВІДІЯ ГОРВАТЮК — сестра в Україні
ІВАСКЕВІЙ — братова з дітьми, сином і пращунками
в Україні
Вратанці, братишки та сестринки в Україні, Чехословаччині та Англії
Близькі і дальні Рідні в Америці й Україні

Замість квітів, просимо складати пожертви на «Церкву в Потребі».

Похороном займається похоронне заведення М. Насевича при Френклін і Браун вул. у Філадельфії, Па.

З великим болем сповідаємо Друзів і Знайомих, що 31-го жовтня 1970 р. по короткій недозі на 83 р. життя померла наша Дорога ДРУЖИНА, МАТИ І БАБУНЯ

ІННА ЛЕОНТІВНА МІЯКОВСЬКА
(з дому Голошвілі)

ПОХОРОН відбудеться у вівторок, 3-го листопада 1970 р. в родинному крузі.

РОДИНА

В ДРУГУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ
РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
НАШОГО СИНА І БРАТА

св. п.

ВІКТОРА

БОРЕЦЬКОГО

будуть відправлені:

СЛУЖБА БОЖА

в СУБОТУ, 7-го ЛИСТОПАДА 1970 р. о. год. 8-й рано
в УКРАЇНСЬКІЙ КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ
ВАШІНГТОН, Д.К.

ПАНАХИДА

НАД НОГО МОГИЛОЮ на УКРАЇНСЬКОМУ ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ в САВТ БАВНД БРУКУ, Н. Дж.,
в НЕДІЛЮ, 8-го ЛИСТОПАДА 1970 р. о год. 12:30 по пол.

ПАНАХИДА

в УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ
у ВАШІНГТОНІ, Д.К.,
в НЕДІЛЮ, 15-го ЛИСТОПАДА 1970 р. після Служби Божої.

БАТЬКИ І БРАТ

Перші повнакційні наради Головної Управи ОУА „Самопоміч“

Нью Йорк, Н.І. (П.Л.) — 19 вересня о год. 4:30 по полудні відбулися наради Головної Управи Організації Українців Америки „Самопоміч“ у власному домі, на яких вирішено ряд важливих проблем, та устійнено план праці на осінній і зимовий час.

Наради попередили конференції Представників Комітету Земляцтва Перемишлян, голова ред. Василь Качмар, члени Управи: п. Євген Стахів, п. І. Гринів; Комітету Лемківщини: голова проф. д-р Іван Гвозда, член Управи: п. Ю. Котляр; ОУА „Самопоміч“ — голова Степан Спринський і заступ. голова мгр. Богдан Ластовецький, яка відбулася о год. 21-й по полудні, в Українському Народному Домі. По обговоренні невідрадної ситуації наших виселенців, покликанню ініціативний Комітет з представників тих трьох організацій, який б мав підготувати ширшу зустріч, включаючи і другі частини тих земель, щоб координувати акцію допомоги та діяти спільно у загальних справах.

Наради Головної Управи ОУА „Самопоміч“ відкрив і-ники проводив голова п. Степан Спринський, вітаючи присутніх та вказуючи на завдання, які лежать перед Головною Управою. Подав порядок нарад який прийнято без змін.

Протокол з попереднього засідання відчитав головний секретар д-р Василь Палідвор.

Ділові звіти з праці зложили: голова п. С. Спринський, заступники голови п. рад. Богдан Ластовецький, п. проф. Богдан Стефанович, секретар д-р Василь Палідвор, касир інж. Іван Гурик, господарський референт (і за виконавчі справи) інж. Роман Раковський, і суспільної опіки пані Е. Козицька.

По звітах відбулася речеза дискусія про порушені проблеми: Допомога потерпілим від повені та загроз голоду на різних землях, пелюча потреба допомоги в Україні і Польщі та перебування на цьому терені. Збірка на цю ціль, поступав вперед, але треба її посилювати. Рішено видати обійжик до Відділів. В справі культури-освітній та притягнення до праці молоді затверджено окремих обійжиків, у видавничих справах постійним старанням Головної Управи є більшшти тираж „Нашого Світу“ і видавати його щомісячно та вислати його до публічних бібліотек. В організаційних справах рішено засновувати нові відділи по більшшх скупченнях співдіяти з нашими громадськими організаціями, — зокрема з набудовою кредитових кооперативів ТУК-ом.

Основніше обговорено стан нашої Головної Управи та потребу фондів на розгорнення запланованої праці. Як рішуче розважувалося фінансове положення власного доми, на якому ще є понад 27 тисяч моргеджу, за який платиться поважний процент, і це спричинює труднощі сплати. В цьому напрямку були внесені поодинокі члени, про те, що цей дім служить не лише ОУА „Самопоміч“, але в ньому приміщуються канцелярія школи українознавства та КОДУС-у, і він служить на збори різних наукових і громадських установ. Треба звернутися до Відділів, членів та громадянства, щоб склали датки, або давали безпроцентові позички, на сплату моргеджу.

Справа координаційної Ради Допомогових Організацій на терені Америки та її відношення до Суспільної Служби при СКВУ та інших організацій, були основніше обговорені.

Забірали слово, крім звітодавців, ще проф. М. Цянка, п. Франк Колодій, п. Лев Пришляк, мгр. Роман Гуглевич.

Обговорено план праці на майбутнє і його затверджено, та згідно з проханням ми уділили допомоги до Велльї і тут у ЗСА.

В нарадах взяли участь члени Головної Управи: Степан Спринський, рад. Богдан Ластовецький, проф. Богдан Стефанович, д-р Василь Палідвор, інж. Іван Гурик, інж. Роман Раковський, Еміль Козицька, Лев Пришляк, Франк Колодій та голова Координаційної Комісії проф. Михайло Цянка і голова Товариства Суду мгр. Роман Гуглевич.

Закрито наради о год. 8:45 вечором.

У Філадельфії помер ген. М. Омелюсік

У ще живій пам'яті масової смерті і похорон ген. Петра Дяченка у Філадельфії, а о год. 6 вересня 1970 р. відійшов у вічність 3-поміж нас кол. воєнків - українців на 81-ому році життя ген.-хор. Армії УНР і новітньої УПА с.л. п.ам. Микола Омелюсік. Відходить „стара війна“, наші генерали, старшини і воєнці, які започаткували і поведи нову війну проти ворогів України у першій світовій війні і здобули самостійну Українську Народну Республіку.

Генерал-хорунжий Микола Омелюсік був один з тих генералів, які в часі творення самостійної української держави 1917-го року покинули царську російську армію, зголосили вірність українській зброї, і стали в ряди української армії. С.л. п. ген. Омелюсік сина волинського Полісся. Народився 7-го травня 1889 р. В молодому віці вибрав військову службу, вступив в Іркутську у військову школу, яку скінчив 1912 р. стаючи кадровим старшиною артилерії. Коли на Україні організувалася Українська Армія до війни проти Москви за волю України, перейшов до цієї армії і командував частиною 17-ї артилерійської бригади, описав був командиром 2-ї артилерійської бригади Волинської дивізії.

Коли в другій світовій війні 1943 р. на Волині творилася Українська Повстанча Армія (УПА) бл. п. ген. Микола Омелюсік з бажанням продовжити славі традиції армії УНР вступив в її ряди. Під іменем генерала Поліщука організував та вишколював українських повстанців і став командиром оперативного відділу Штабу УПА-Північ.

В п'ятницю, 7-го серпня в похоронному заведенні Гасина відбувся Парастас, де Похоронили по зброї віддали останню пошану покійному генералові Омелюсікові, а від місцевого Відділу пошани його поховали проф. Микола Алексевич, Другого дня в суботу рано з похорон-

Микола Вайда

БЕТГОВЕН, "DER HIRNBESEITZER"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

місяців у зв'язку з водяною пухлиною, Бетговен, передбачаючи близьку смерть, просить Товариство зреалізувати заповітний уже три роки тому концерт у його користь, бо із-за хвороби нездібний до праці і заробітку.

Відповідаючи, Фільгармонічне Товариство переслало тисячу гульденів і висказало готовість дальшої допомоги, не згадуючи про завадок. Одержавши цю відповідь, Бетговен просив подати йому до ліжка шкідли до Х. Симфонії, яку хотів скінчити і присвятити Товариству. Але смерть не дозволила, на жалі, її докінчити. Гроші з Лондону надійшли за десять днів перед смертю і приділено на улаштування поховання.

Спокій, з яким Бетговен очікував смерть, нагадує Сократа. Glaudite amici, comedia finita est! Habe ich's nicht immer gesagt, dass es so kommen wird? („Оплещуйте, друзі, комедія скінчена! Чи ж я вам завжди не казав, що так станеться?“) — заявив від перед смертю кільком друзям.

І це одна характеристична подробця: Бетговен не мав жадних расових ні віроісповідних упереджень, так ісповідав тоді в царстві, а о особливо у Відні поширених. До його улюблених учнів, з якими до кінця життя втримував він стосунки, були і жиди Рісс і Мошелес.

Під цим оглядом Бетговен випередив своїх сучасників. Ані Гайдн, ані Моцарт не вважали б Рісса і Мошелеса рівноправними, не погодилися б навіть давати їм лекції.

Бетговен мав брата алтекаря, який доробився мастку. Впродовж деякого часу вони обидва мешкали на тій самій вулиці у Відні. Заможний алтекар завжди вшував, що його брат — композитор ніколи не дійде до ба-

(Кінець)

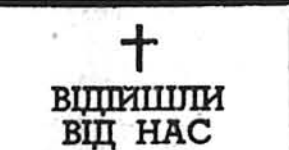
Праця доброго пастиря в українській православній парафії у Вунсанеті, Р. Ай.

Українська Православна Парафія має власну муровану церкву і дім для причету. При парафії існують церковний хор та хор „Вандура“, який дає концерти не лише у Вунсанеті, але і в його околицях, популяризуючи серед чужинців українські мелодії.

Були в цій парафії різні непорозуміння між священниками та церковним комітетом й членами парафії, але з приходом до нашої парафії пан-отця прот. Віталія Коваленка всі вони зліквідовані, у парафії панує спокій та корисна праця.

Високопреподобний пан-отець прот. Віталій Коваленко своєю працею міг довершити цього великого успіху, як правдивий та чесний пастир своєї парафії. Він скромний, лагідної вдачі, щирий український патріот, добрий та чесний робітник на релігійно-церковному полі, а також на національній і громадській ниві, є добрим та солідним проповідником Слова Божого, дуже добре дає про молоді, щоб вона була свідомо свого українського походження, своєї рідної мови, бо вона має продовжувати нашу визвольну змагання за визволення нашої неволі України та її кращої долі.

Пан-отець прот. Віталій Коваленко невиспущий у

ВІСНУШТИ ВІД НАС

ВОЛОДИМИР ВІТЕНКО, член УНС Відд. 217 Б-ва св. Стефана в Рочестері, Н.І. п. номер 15 жовтня 1970 р. на 76 р. ж. Нар. в Чернівцях, Україна, і став членом УНС в 1948 р. Політично у смутку дружили Павлину. Похорон відбувся 17 жовтня 1970 р. на цвинтарі Holy Sepulchre, Rochester, N.Y.

Вічна Пому Пам'яті! Секретар

НАДІЯ ВИСОЦЬКА, членка УНС Відд. 221 Б-ва св. Стефана в Чикаго, Іл., номер 21 вересня 1970 р. на 71 р. ж. Нар. в с. Лебедин, пов. Рівне, Україна, і стала членкою УНС в 1958 р. Політично у смутку дожили: Ольгу і Олену, сніди: Ігоря і Олега. Похорон відбувся 28-го вересня 1970 р. на цвинтарі Elmwood, River Grove, Ill. Вічна Пому Пам'яті! Т. Шинкула, секр.

АНТОНІНА ПОРЦІНАК, членка УНС Відд. 39 Т-ва Укр. Січ в Спрингфілді, Н.І., номер 6 вересня 1970 р. на 84 р. ж. Нар. в с. Скоропів, пов. Збараж, Україна, і стала членкою УНС-юзу 1924 р. Політично у смутку дожили: Анну, сніди: Василя і Андрія, 7 вступів та одностельчан. Похорон відбувся 9 вересня 1970 р. на цвинтарі Укр. Кат. Церкв св. І. Хрестителів в Спрингфілді, Н.І. Вічна Пому Пам'яті! Управа

ПАВЛО САМЧИНСЬКИЙ, член УНС Відд. 434 — Пласовий Відд. в Монтреалі, Канада, номер 13 вересня 1970 р. на 65 р. ж. Нар. у Варшаві, Польща, і став членом УНС в 1957 р. Політично у смутку дожили: Марію, доньку Ольгу, сніди: Тому, Івану і Павлу та нестельчан. Похорон відбувся 15 вересня 1970 р. на цвинтарі Монт Роял в Монтреалі, Канада. Вічна Пому Пам'яті! Б. Мельник, секр.

МИХАЙЛО КРИЖ, член УНС Відд. 320 Б-ва Пресв. Тройці в Балтіморі, МД., номер 11 вересня 1970 р. на 87 р. ж. Нар. в с. Лопши, пов. Тернопіль, Зах. Україна, і став членом УНС в 1924 р. Політично у смутку дожили: Євгенію, та 2 вступів. Похорон відбувся 15 вересня 1970 р. на цвинтарі Sacred Heart of Jesus, Baltimore, Md. Вічна Пому Пам'яті! І. Малко, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ,
8-го ЛИСТОПАДА 1970 р.

MONESSEN, Pa. Місячні збори Відд. 338, о год. 1-й по пол. в Укр. Залі на 2-й вул., 213 Скуммер Авеню. Проститься чл. прибути, вивіряти чл. вкладки. — П. Янковський, предс., М. Куць, секр.

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ
ЛІКАРСЬКИЙ ДОВІДНИК

Ціна: 15.00 дол. з пересилкою. Замовлення і належність (тільки чеки або поштові перекази) слати до: SVOBODA 81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи“

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПОДИНОКІ ОСОВИ,
ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ
ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ
ОГОЛОШЕНЬ

ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ
ВИРІВАНІ.

Окремих листів в тій справі не буде відписувати.

REAL ESTATE

НА ПРОДАЖ
ДІМ з ГОРОДОМ в ГРАЦІ, АВСТРІЯ
Мюнхгаузен Штрассе ч. 231
Писати на адресу: WASYL TATUNZAK
Minewaska Tr. — B. 114, Kerhonskon, N. Y. 12448. USA

НАБУТИ МОЖНА ТАКІ КНИЖКИ:

Виковський, Л.: ВІД ПРИВОРОТТА ДО ТРАПЕЗУ	3.00
Виковський, Л.: НА КАВКАЗЬКО-ТУРЕЦЬКОМУ ФРОНТІ	3.00
Вояковський, о. Н.: ТРАВНЕВІ ПРОПОВІДІ — в честь Пр. Д. М.	3.00
Вояковський, о. Н.: ВСЕЛЕННАЯ ВЕСЕЛИСЯ — проповіді на неділі і свята рідняного круга.	5.00
Глібів, Л.: БАЙКИ (вибір)	2.25
Гердан, О.: РИТМ ПОЛОНІН — поезії	2.00
ДВА З'ЇЗДИ — Спілка Українських Журналістів Карпенко-Крипича П.: ІНДІАНСЬКІ БАЛІДИ	2.00
Костенко, Л.: ПОЕЗІЇ	3.75
Коткобінський, М.: ФАТА МОРГАНА	.50
Лебедович, о. І.: ПОЛІВЕІ ДУХОВНИКИ УГА,	6.00
Леший, В.: КАЗКА МОГО ЖИТТЯ	м'яка опр.
Леший, В.: НА ЧЕРК ІСТОРИЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ, в 2-ох том., передвоєні видання	тверда опр.
Лончина, В.: ПІДРУЧНИК ІСПАНСЬКОЇ МОВИ, з поясненнями вимови, граматики, вправ і словничком	3.00
Льобович, У.: РОЗКАЖІ ВАМ ПРО КАЗАХСТАН	2.00
Лозинський, д-р М.: ІВАН ФРАНКО	.50
Рабій, Ю.: САМВІРСЬКА БОГОРОДИЦЯ — монографія	2.00
Самчук, У.: ВОЛИНЬ — в 3 томах (тверда оправа)	15.00
ШЛЯХАМИ ЗОЛОТОГО ПОЛІСНЯ, II том	6.00
Чижик, П.: ЯК ЛЮДИНІ ДОСЯГНУТИ ДОВГОЛІТТЯ	1.50
Франко, І.: ЛІС МІКІТА	3.50
Мірух, П.: УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНІСТЬ 1917-1920	6.00
Мірух, П.: МИКОЛА МІХОВСЬКИЙ — апостол української державності	2.00
Колеска, І. В.: ОСВІТА В РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ (переклад з англ. мови), м'яка опр.	5.00
Колеска, І. В.: EDUCATION IN SOVIET UKRAINE	тверда опр.
Стахів, д-р М.: ТРЕТЯ СОВЕТСЬКА РЕСПУБЛІКА	3.50
Stachiv, Dr. M.: UKRAINE AND RUSSIA	3.00
Сомовицький, І.: АРТЕМ ВЕДЕЛЬ і його музика на спадщині	4.00

Замовлення і належність (ЧЕКИ або ПОШТОВІ ПЕРЕКАЗИ) слати на адресу:

SVOBODA 81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

ТАРЗАН, Ч. 6457. Наомі відчуває поправу

PURING THE NIGHT OF THE FULL MOON, THE WATER GUSHER FORCEFULLY FROM CLIFF ROCK, AGAINST NURSE NAOMI'S BACK...

...BUT AT PAWN THE GEYSER'S MYSTERIOUS FORCE FINISHES, UNTIL ONLY A GENTLE WARM SPRING FLOWS THROUGH THE PUG-OUT LOG.

I AM GOING TO PLUS THE END OF THE LOG-SHELL, TARZAN... TELL YOUR WOMAN NOT TO BE FRIGHTENED!

SOMETHING GOOD IS HAPPENING TO ME... I FEEL IT IN MY SPINE!

Впродовж ночі під час повні місяця ручкою ринула гаряча вода з скельної щілини на спину медсестри Наомі...

Але досвіта тасма сила геизера зменшувалася, аж поки тільки делікатний теплий струм плив по череві проробу колоду.

Я буду тепер затикати кінець поволоти колоди, Тарзане... Скажи своїй жінці, щоб вона не злякалася.

Щось доброго діється зі мною... чую це у своєму хребті!

MALE & FEMALE

JOBS OPPORTUNITIES

Trained or Experienced
• LIGHT MACHINE OPERATORS
• ELECTRICAL MAINTENANCE MAN
• STOCK ROOM & MATERIAL HANDLERS
• FORK TRUCK OPERATOR
• EXPERIENCED POLISHERS (full or part time)
• LIGHT ASSEMBLERS

Go with a growing company, steady work, modern plant, good starting pay. Apply in person

STANDARD KEIL HARDWARE CO. Route 34 & Allenwood Rd. Allenwood, N.J.

An equal opportunity employer

ARKA COMPANY
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3555, New York City
Наша компанія займається монументальною працею „ОЛІВСЬКИЙ ГОСПОДАР“. Вид. 1970 р., 600 сторін. Ціна дол. 12.00.

Різне

Українське Виспільне Бюро

ROMAN PARCEL SERVICE

141 2nd Avenue, New York City
Tel.: 475-7480
Пакети з ОДЯГОМ І ХАРЧАМА — УКРАЇНУ І ДО ССР.
Рішуче приймаємо замовлення на мотоцикли, холодильники, телевізори і машини до праці. Уряд. год.: від понед. до суб. 8:30 — 6:00 веч., в неділю від 10-2 по пол.

ХОЧЕМО КУПИТИ

МАЛИН, 1 РОД. ДІМ
в околиці Трентону,
Філадельфії.
Тел. колект цілий день —
(201) 353-0719

Real Estate

GAS STATION/GAR BODY SHOP

Auto junkyard in rear. New 8' high metal fence Crane, magnet, press, shear available. Some scrap cars & trucks. Loc. on busy Rte. 23, Columbia County, N.Y. Price \$28,500. Call Owner Anytime (518) 329-7765

Richmond Hill North, коло Форест Парку.

ВЕЛИКИЙ, 1 РОД. ДІМ
9 кімн., 55 x 105 площа, 4 великі спальні, вітальня, ідальня 16 x 20 ft., завісана кімн., кухня і спікарня, 12 ланчівки, город і гараж. Тел. власника — (212) 441-2695.

Lakewood, N.J. Bi-Level

ADJOINS COUNTRY CLUB
4 bedrooms, 2 1/2 baths, 2-car garage, centrally air cond. Fully carpeted. Many extras plus the executive location. Ask \$36,500. 1-201-364-5246

Woodhaven \$31,000

2 РОДИННИЙ, МУРОВАНИЙ
6 і 5 кімн., огорожена на гарчачу воду, висічений підвал, близ. крамниця, комунікації, церква. Прихід з вишайми від 5 кім. апартаменту. Без посередництва. (212) 266-2588

І. СМОЛІН У ЗЕЛЕНОМУ ПІДПІРІ

Ціна 2.00 доларів
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

Funeral Directors

Theodore WOLININ, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: GR 5-1437
СОПІДНА ОБСЛУГА

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ШИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каліція до ужитку ДАРОМ.

PETER JAREMA

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568